

BUKIŠKIO PROGIMNAZIJA
(Kodas 306139262)

PATVIRTINTA:

Bukiškio progimnazijos

Direktoriaus 2022 m. gruodžio ____ d.

įsakymu Nr. _____

GAISRINĖS SAUGOS INSTRUKCIJA
Nr. ____

1. Bendrosios nuostatos.

1.1. Kiekvienas *Bukiškio progimnazijos* darbuotojas privalo žinoti ir laikytis visų šios gaisrinės saugos instrukcijos reikalavimų.

1.2. Už gaisrinės saugos reikalavimų įgyvendinimą ir objekto priešgaisrinę būklę yra atsakingas *Bukiškio progimnazijos* direktorius, jis gali pavesti kitam darbuotojui kontroliuoti objekto priešgaisrinę būklę ir imtis priemonių gaisrinės saugos reikalavimams vykdyti.

1.3. Visiems darbuotojams leidžiama dirbti tik išklausius gaisrinės saugos instruktažą:

a) naujiems darbuotojams, kurie pradeda dirbti organizacijoje organizuojamas įvadinis (bendras) gaisrinės saugos instruktažas;

b) visiems kitiems darbuotojams ne rečiau kaip kartą per 12 mėnesių organizuojamas periodinis gaisrinės saugos instruktažas darbo vietoje;

c) papildomai darbo vietoje turi būti instruktuojama pakeitus gaisrinės saugos instrukciją (išskyrus redakcinio pobūdžio pakeitimus), darbo vietą, pasikeitus darbo funkcijoms, gamybos technologiniams procesams, įvykus sprogimui arba kilus gaisrui, paaiškėjus, kad darbuotojas stokoja reikiamų gaisrinės saugos žinių. Sprendimą dėl papildomo gaisrinės saugos instruktažo organizavimo gali priimti atsakingas už objekto priešgaisrinę būklę asmuo.

1.4. Visi darbuotojai ne rečiau kaip kartą per trejus metus privalo išklaustyti gaisrinės saugos mokymą ir atestuotis (tikrinti įgytas žinias) pagal „Minimalius reikalavimus valstybės tarnautojų ir darbuotojų priešgaisrinės saugos mokymo programoms“, patvirtintus Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2003 m. birželio 20 d. įsakymu Nr. 112 (Žin., 2003, Nr. 63-2873; Žin., 2012, Nr. 105–5360).

1.5. Valstybės tarnautojų ir darbuotojų veiksmų kilus gaisrui planas rengiamas įmonėje, įstaigoje, organizacijoje, kurioje dirba arba nuolat būna daugiau kaip šimtas žmonių. Planą, suderintą su Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui pavaldžia įstaiga, tvirtina įmonės, įstaigos, organizacijos vadovas. Šiam planui išmokti turi būti rengiamos pratybos valstybės tarnautojų ir darbuotojų priešgaisrinės saugos mokymo metu.

1.6. Asmenys, kalti dėl gaisrinės saugos reikalavimų pažeidimų priklausomai nuo pažeidimo pobūdžio ir sukeltų padarinių atsako įstatymų nustatyta tvarka.

2. Pagrindinės sąvokos. Gaisras.

1.5. Evakavimas – tvarkingas, priverstinis ir (arba) savarankiškas žmonių judėjimas iš apribojimų ir riboto buvimo zonos į saugią vietą, lydint ugniagesiams gelbėtojams, policijos, krašto apsaugos sistemos pareigūnams, sveikatos priežiūros specialistams, kitiems asmenims.

2.1 Evakuacijos krypties (saugių sąlygų) ženklai – ženklai, nurodantys saugios žmonių evakuacijos gaisro arba jo kilimo pavojaus atveju kryptį.

2.2 Gaisrinės saugos ženklai – vaizdiniai ženklai (toliau – ženklai), teikiantys informaciją arba nurodymus vaizdiniu ženklu, spalva apie konkretų objektą, veiklą, situaciją, gaisrinės saugos reikalavimu.

2.3 Objektas – nekilnojamieji ir kilnojamieji daiktai, kuriems yra nustatyti priešgaisrinės saugos reikalavimai.

2.4 Gaisras – nekontroliuojamas, vykstantis ne tam skirtoje vietoje degimas, keliantis pavojų žmogui, turtui ar aplinkai.

2.5 Kad ugnis galėtų degti, reikalingas užsidegimo šaltinis, degi medžiaga ir deguonis. Jei bent vienos iš šių sudedamųjų dalių nebus – degimas nutrūks.

2.6 **Esminiai gaisrinės saugos reikalavimai:** nesudaryti degios aplinkos, degioje aplinkoje vengti užsidegimo šaltinio, pastebėjus užsidegimą riboti oro cirkuliavimą.

3. Transporto priemonių stovėjimo aikštelės.

3.1 Transporto priemonės stovėjimo aikštelėse automobiliai turi būti statomi paliekant tarp lengvųjų automobilių ne mažesnę kaip 0,6 m, tarp krovinių automobilių – 0,8 m atstumą.

4. Statiniai ir patalpos.

4.1 Gaisrinės saugos ženklai turi atitikti „Gaisrinės saugos ženklų naudojimo įmonėse, įstaigose ir organizacijose nuostatų“, patvirtintų Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2005 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1–404 (Žin., 2005, Nr. 152-5630; Žin., 2011, Nr. 36-1754) reikalavimus.

4.2 Ženklai būti periodiškai valomi, prižiūrimi, tikrinami ir taisomi, o prireikus keičiami naujais, kad būtų išsaugotos pagrindinės savybės ir (arba) veikimo principas.

4.3 Evakuacijos krypties (saugių sąlygų) ženklai:

Evakuacinis išėjimas į kairę, naudojamas virš durų evakuaciniuose išėjimuose

Evakuacinis išėjimas į dešinę, naudojamas virš durų evakuaciniuose išėjimuose

Krypties rodyklė (pasukimas kas 90⁰), naudojamas evakuaciniuose keliuose

Krypties 45⁰ rodyklė (pasukimas kas 90⁰), naudojamas evakuaciniuose keliuose

Evakuacinis išėjimas į kairę, naudojamas virš durų evakuaciniuose išėjimuose, evakuacijos keliuose

Evakuacinis išėjimas į dešinę, naudojamas virš durų evakuaciniuose išėjimuose, evakuacijos keliuose

Evakuacinis išėjimas lipant laiptais aukštyn į kairę, naudojamas virš durų evakuaciniuose išėjimuose prieš laiptines

Evakuacinis išėjimas lipant laiptais aukštyn į dešinę, naudojamas virš durų evakuaciniuose išėjimuose prieš laiptines

Evakuacinis išėjimas lipant laiptais žemyn į kairę, naudojamas virš durų evakuaciniuose išėjimuose prieš laiptines

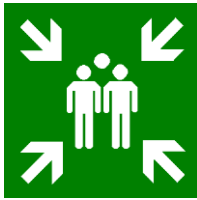
Evakuacinis išėjimas lipant laiptais žemyn į dešinę, naudojamas virš durų evakuaciniuose išėjimuose prieš laiptines

Evakuacinis išėjimas tiesiai, naudojamas virš durų evakuaciniuose išėjimuose, evakuacijos keliuose

Evakuacinis išėjimas tiesiai, naudojamas virš (ant) durų evakuaciniuose išėjimuose

Susirinkimo vieta, naudojamas susirinkimo vietoje arba virš durų į susirinkimo vietą

4.4 Gaisrinės įrangos ženklai:

Gesintuvas, naudojamas gesintuvų išdėstymo vietose

Gaisrinės žarnos ritinys, naudojamas gaisrinių čiaupų įrengimo vietose

Gaisrinės kopėčios, naudojamas gaisrinių kopėčių įrengimo vietose

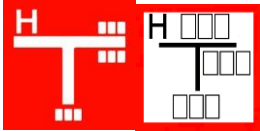
Gaisro gesinimo įrangos rinkinys, naudojamas priešgaisrinių skydų, stendų, spintų įrengimo vietose

Gaisro aliarmo skelbimo vieta, naudojamas rankinių gaisrinių signalizatorių įrengimo vietose

Gaisro avarinis telefonas naudojamas vietose, iš kur galima pranešti ugniagesiams apie gaisrą

Gaisrinis hidrantas, naudojamas gaisrinių hidrantų įrengimo vietoms nurodyti

Krypties rodyklė, (pasukimas kas 90⁰), naudojamas gaisrinės įrangos įrengimo ar išdėstymo vietoms nurodyti

4.5 Informacijos ženklai:

Pastato ar patalpos kategorija pagal sprogimo ir gaisro pavojų, naudojamas prie įėjimo į pastatą ar patalpą

Pastato ar patalpos kategorija pagal sprogimo ir gaisro pavojų, naudojamas prie įėjimo į pastatą ar patalpą

Pastato ar patalpos kategorija pagal sprogimo ir gaisro pavojų, naudojamas prie įėjimo į pastatą ar patalpą

Pastato ar patalpos kategorija pagal sprogimo ir gaisro pavojų, naudojamas prie įėjimo į pastatą ar patalpą

Pastato ar patalpos kategorija pagal sproginimo ir gaisro pavojų, naudojamas prie įėjimo į pastatą ar patalpą

Vandens šaltinis, naudojamas prie vandens šaltinių, įrengtų arba pritaikytų gaisrams gesinti

4.6 Draudžiamieji ženklai:

Nerūkyti, naudojamas prie įėjimo į teritoriją, pastatą ar patalpą, kur panaudojus atvirą ugnį galimas sproginimo ar gaisro pavojus

Draudžiama naudotis ugnimi, atvirais uždegimo šaltiniais ir rūkyti, naudojamas prie įėjimo į teritoriją, pastatą ar patalpą, kur panaudojus atvirą ugnį galimas sproginimo ar gaisro pavojus

Draudžiama gesinti vandeniu, naudojamas prie įėjimo į teritoriją, pastatą ar patalpą, kur naudojamas ar laikomas medžiagas draudžiama gesinti vandeniu

4.7 Įspėjamieji ženklai:

Įspėjimas. Sprogioji medžiaga, naudojamas prie įėjimo į teritoriją, pastatą ar patalpą, kur naudojamos ar laikomos sprogiosios medžiagos

Įspėjimas. Sprogi aplinka, naudojamas prie įėjimo į teritoriją, pastatą ar patalpą, kur susidarius tam tikroms sąlygoms atsiranda sproginimo pavojus

Įspėjimas. Liepsnioji medžiaga, naudojamas prie įėjimo į teritoriją, pastatą ar patalpą, kur naudojamos ar laikomos liepsniosios medžiagos

Įspėjimas. Oksiduojančioji medžiaga, naudojamas prie įėjimo į teritoriją, pastatą ar patalpą, kur naudojamos ar laikomos oksiduojančiosios medžiagos

Nuolatinis ženklas, įspėjantis apie elektros smūgio pavojų: „ATSARGIAI, ELEKTROS SMŪGIO PAVOJUS“. Tvirtinamas ant visų turinčių įtampą elektros spintų, skydinių (išskyrus skirstyklų viduje) ir skirstyklų išorinių patalpų durų, teritorijų vartų, nuimamų aptvarų, aparatų gaubtų ir pan., už kurių yra elektros smūgio pavojus.

4.8 Evakuacijos krypties (gelbėjimosi) ir informacijos ženklai, nurodantys gesintuvų laikymo vietą ir gaisrinius čiaupus, turi būti išdėstyti taip, kad iš bet kurios patalpos vietos (taško) gerai būtų matomas bent vienas kiekvienos rūšies ženklas.

4.9 Priešgaisrinių durų, vartų, liukų sandarumo tarpiklių, savaiminio užsidarymo mechanizmai turi būti techniškai tvarkingi ir veikiantys.

4.10 Žmonių evakavimo planai privalo būti visose įmonėse, įstaigose, organizacijose nepriklausomai nuo darbuotojų skaičiaus ar vykdomos ekonominės veiklos rūšies, jie rengiami pagal „Bendrujų gaisrinės saugos taisyklių“ (Žin., 2010, Nr. 99-5167; Žin., 2011, Nr. 100-4727; Žin., 2012, Nr. 118-5970) 6 priede nurodytus reikalavimus. Su žmonių evakavimo planu turi būti supažindinti visi darbuotojai, jie privalo mokėti naudotis šiais evakavimo planais.

4.11 Draudžiama evakuacijos keliuose įrengti buitinių paslaugų ir nuomos punktus, prekybos vietas ir žaidimų automatus ir kt., jeigu sumažinamas reikalaujamas minimalus norminis evakuacijos kelio plotis.

4.12 Koridoriuose, laiptinėse ir ant evakuacijos keliuose esančių durų turi būti evakuacijos kryptį nurodantys ženklai, kurių bent vienas turi būti gerai matomas iš bet kurio evakuacijos kelio taško.

4.13 Dingus elektros įtampai objektuose įrengti šviesiniai evakuacijos ženklai turi šviesti ne trumpiau kaip 1 val.

4.14 Evakuacijos keliai ir išėjimai turi būti neužkrauti, parengti žmonėms evakuoti.

4.15 Evakuacijos kelių grindų danga turi būti pritvirtinta.

4.16 Rūsiuose ir cokoliniuose aukštuose, išskyrus tam tikslui pritaikytas patalpas, draudžiama laikyti suslėgtųjų dujų balionus, ypač degias, labai degias medžiagas ir preparatus, sprogstamąsias bei kitas pavojingas medžiagas, kurios sprogs ir dega sąveikaudamos su vandeniu, deguonimi ar viena su kita ir degimo metu išskiria nuodingus produktus.

4.17 Palėpėse laikyti bet kokias medžiagas, įrengti sandėlius, gamybines patalpas, išskyrus kūrybines dirbtuves, draudžiama. Palėpės turi būti užrakintos, o raktai laikomi prieinamoje vietoje, iš kurios juos galima paimti bet kuriuo paros metu.

4.18 Kopėčios, skirtos patekti iš statinio laiptinės ant stogo, turi būti tvarkingos ir pritvirtintos, stogo liukai, durys, langai – atidaromi bet kuriuo paros metu.

4.19 Asg ir Bsg kategorijų pagal sprogimo ir gaisro pavojų patalpose turi būti pakabintos gaisrinės saugos instrukcijos.

4.20 Iš rūsių langų prie duobių turi būti išvalytos šiukšlės. Draudžiama ant jų įrengti nenuimamas rakinamas grotas.

4.21 Po laiptais, techninėse nišose draudžiama laikyti degias medžiagas ir preparatus.

4.22 Draudžiama naudotis atvira ugnimi rūsiuose, palėpėse ir Asg, Bsg kategorijų pagal sprogimo ir gaisro pavojų patalpose.

4.23 Pastatuose ir statiniuose įvairių komunikacijų vamzdynus draudžiama atšildyti atvira ugnimi.

4.24 Kai kabeliai ir vamzdynai kerta statybines konstrukcijas, angos tarp jų ir konstrukcijų per visą konstrukcijos storį turi būti sandarinamos užpildu, kurio atsparumas ugniai yra ne žemesnis už pačios kertamos statybinės konstrukcijos atsparumą ugniai.

4.25 Vietose, kuriose gali susidaryti ypač degių, labai degių ir degių medžiagų ir preparatų (garų, degių dujų, aerozolių, dulkių), reikia naudoti kibirkščiavimo nesukeliančią avalynę, įrankius ir statinio elektros krūvio nekaupiančius drabužius.

4.26 Į Asg, Bsg kategorijų pagal sprogimo ir gaisro pavojų pastatus ir patalpas motorinėms transporto priemonėms įvažiuoti draudžiama.

4.27 Prie įėjimo į gamybines patalpas ir sandėlius turi būti nurodytos kategorijos pagal sprogimo ir gaisro pavojų.

4.28 Gamybinėse patalpose nuo įrenginių turi būti valomos dulkės, pūkai ir kitos degios atliekos. Valymo terminai nustatomi pagal technologinius reglamentus ir nurodomi gaisrinės saugos instrukcijose. Metalų drožlės ir panaudotos valymo medžiagos turi būti dedamos į metalines uždaromas dėžes, o darbo laikui pasibaigus – išnešamos iš patalpų.

4.29 Gamybinėse patalpose, kuriose kaupiasi daug dulkių, elektros skirstomųjų spintų ir skydinių durys turi būti sandarios.

4.30 Pastatų kategorijos pagal sproginimo ir gaisro pavojų (Žin., 2010, Nr. 146–7510):

Patalpos kategorija	Medžiagų, esančių patalpoje ar naudojamų technologiniame procese, apibūdinimas
<p data-bbox="300 495 347 521">A_{sg}</p> 	<p data-bbox="432 376 1506 577">Ypač degios dujos, degūs, labai degūs ir ypač degūs skysčiai, kurių pliūpsnio temperatūra neviršija 28 °C, kai naudojama jų tiek, kad užsidegus sprogiam garų ar dujų ir oro mišiniui, patalpoje susidaro didesnis kaip 5 kPa sproginimo momentinis viršslėgis.</p> <p data-bbox="432 600 1506 745">Medžiagos, kurios sprogsta ir dega, sąveikaudamos su vandeniu, deguonimi ar viena su kita, kai naudojama jų tiek, kad įvykus sproginimui patalpoje susidaro didesnis kaip 5 kPa sproginimo momentinis viršslėgis.</p>
<p data-bbox="300 824 347 851">B_{sg}</p> 	<p data-bbox="432 761 1506 1025">Degios dulkės arba pluoštas, degūs ir labai degūs skysčiai, kurių pliūpsnio temperatūra 28 °C ir aukštesnė, degūs skysčiai, įkaitinti iki jų pliūpsnio temperatūros ir daugiau, degūs skysčiai, kurie kilus avarijai gali sudaryti sprogius aerozolius, kai naudojama jų tiek, kad užsidegus sprogiam dulkių ar garų ir oro mišiniui, patalpoje susidaro didesnis kaip 5 kPa sproginimo momentinis viršslėgis.</p>
<p data-bbox="300 1104 347 1131">C_g</p> 	<p data-bbox="432 1041 1506 1305">Degūs ir labai degūs skysčiai, degios ir sunkiai degios kietos medžiagos (taip pat dulkės ir pluoštas); medžiagos, kurios dega tik sąveikaudamos su vandeniu, deguonimi ar viena su kita, jei patalpa nepriskiriama A_{sg} ir B_{sg} kategorijoms ir kai medžiagų naudojama tiek, kad gaisro apkrova patalpoje didesnė arba lygi 42 MJ/kv. m.</p>
<p data-bbox="300 1328 347 1355">D_g</p> 	<p data-bbox="432 1321 1506 1473">Karštos, įkaitusios, išlydytos nedegios medžiagos; medžiagos, kurias apdorojant išspinduliuojama šiluma, išskiriamos kibirkštys ar liepsna; degios dujos, skysčiai ir kietos medžiagos, kurios naudojamos kaip kuras arba sunaikinamos deginant.</p>
<p data-bbox="300 1496 347 1523">E_g</p> 	<p data-bbox="432 1500 1506 1608">Nedegios medžiagos arba patalpos, kuriose gaisro apkrova mažesnė kaip 42 MJ/kv. m.</p>

4.31 Kilnojamieji prekystaliai, konteineriai, kasos aparatai, technologiniai įrenginiai prekybos ir maitinimo paskirties pastatuose turi būti išdėstyti taip, kad netrukdytų evakuoti žmones. Draudžiama tambūruose, laiptų aikštelėse ir kituose evakuacijos keliuose įrengti buitinių paslaugų ir nuomos punktus, prekybos vietas, žaidimų automatus ir kt., jeigu susiaurinamas reikalaujamas minimalus norminis evakuacijos kelio plotis.

5. Masinio susibūrimo renginiai.

5.1 Prie masinio susibūrimo renginių priskiriami renginiai, kurių metu susirenka 100 ir daugiau žmonių.

5.2 Įmonės, įstaigos, organizacijos vadovas ar asmuo, atsakingas už renginio organizavimą (vakarą, susirinkimą, spektaklį, kino seansą, koncertą, sporto treniruotę ir t. t.), privalo kruopščiai patikrinti patalpų gaisrinę būklę: evakuacijos kelius, ryšio priemones, evakuacinį bei avarinį apšvietimą, gaisrinę automatiką, pirmines gaisro gesinimo priemones. Pastebėjus trūkumus būtina pašalinti iki renginio pradžios.

5.3 Kultūros renginių metu turi būti asmenys, supažindinti su gaisrinės saugos reikalavimais ir žmonių evakuavimo kelių gaisrui tvarka. Vaikų šventėse turi būti budintis personalas. Budintis personalas privalo stebėti, kad renginio metu būtų laikomasi gaisrinės saugos reikalavimų.

5.4 Kultūros renginių patalpose kėdės turi būti sujungtos į eiles arba pritvirtintos prie grindų. Praeigos, išeigos turi būti išdėstytos taip, kad nesikirstų žmonių srautai.

5.5 Masinių renginių patalpose draudžiama:

- a) siaurinti takus tarp kėdžių eilių ir pristatyti papildomas kėdes, fotelius, suolus;
- b) užrakinti duris ir uždaryti langines;
- c) apipavidalinti sceną ypač degiomis ir labai degiomis medžiagomis;
- d) laikyti dekoracijas, inventorių po scena ar pakyla;
- e) evakuacijos keliuose įrengti veidrodžius, durų imitaciją;
- f) įleisti į patalpas daugiau žmonių, negu numatyta technologinėje projekto dalyje;
- g) scenos apšvietimo ir kitiems efektams naudoti pavojingas chemines medžiagas ir preparatus.

6 Medžiagų sandėliavimas.

6.1 Medžiagos turi būti laikomos grupėmis pagal joms gesinti naudojamą medžiagą (vanduo, putos, dujos ir t. t.), taip pat pagal jų fizikines bei chemines savybes ir sprogumą bei gaisringumą („Bendrųjų gaisrinės saugos taisyklių“ 8 priedas).

6.2 Ant išorinės sandėlio durų (vartų) pusės – turi būti ženklai, apibūdinantys laikomų medžiagų ir prekių sprogumą ir gaisringumą.

6.3 Sandėliuose draudžiama laikyti elektros ir automobilinius krautuvus, motorines transporto priemones ir įkrauti jų akumulatorius. Krovos mechanizmai turi būti techniškai tvarkingi. Savaeigiai mechanizmai ne darbo metu turi būti laikomi jiems skirtose patalpose.

6.4 Sandėliuose draudžiama užkrauti langus, duris ir vartus.

6.5 Draudžiama sandėliuose rūkyti ir naudoti atvirą ugnį.

6.6 Medžiagos, laikomos ne lentynose, turi būti sudėtos į rietuves. Sandėliuose, kurių plotas didesnis kaip 200 m², medžiagų, laikomų ne lentynose, sandėliavimo vietos turi būti pažymėtos juostomis ant grindų. Ne sandėliavimo vietose laikyti medžiagas draudžiama.

6.7 Sandėliuose, kurių plotas didesnis kaip 50 m², praeigos tarp stelažų, rietuvių ir nuo rietuvių iki sienų labiausiai išsikišusių konstrukcijų turi būti ne siauresnės kaip 0,8 m ir neužkrautos.

6.8 Sandėliuose, kurių plotas didesnis kaip 200 m², praeigos tarp stelažų, rietuvių turi būti ne siauresnės kaip 1,2 m, o tarp sienų labiausiai išsikišusių konstrukcijų ir rietuvių – ne siauresnės kaip 0,8 m.

6.9 Skersinės praeigos tarp stelažų turi būti įrengiamos kas 40 m.

6.10 Sandėliuose draudžiama perpilti naftos produktus.

6.11 Medienos ir rąstų rietuvės turi būti lengvai prieinamos ir privažiuojamos iš visų pusių. Rietuvių plotis ir aukštis turi būti ne didesnis kaip 6 m, o praeigų tarp jų plotis – ne mažesnis kaip 4 m.

6.12 Medienos pjuvenos arba medienos skiedros gali būti sandėliuojamos kietojo kuro aikštelėse krūvomis ne arčiau kaip 15 m nuo pastatų ir statinių. Šių krūvų aukštis neturi viršyti 8 m, pagrindo plotis – 12 m, o praeigos tarp jų – ne siauresnės kaip 4 m.

7 Technologiniai procesai ir įrenginiai.

7.1 Visų technologinių įrenginių korpusai turi būti įžeminti, neatsižvelgiant į tai, ar naudojamos kitos apsaugos nuo statinio elektros krūvio priemonės.

7.2 Draudžiama dirbti esant netvarkingai automatinei įrangai, įrenginiams, išjungtiems kontroliniams matavimo ir apsaugos prietaisams.

7.3 Draudžiama naudotis atvira ugnimi dujų nuotėkiui nustatyti vamzdynuose ir prietaisuose.

7.4 Vietose, kuriose gali susidaryti potencialiai sprogį aplinka, draudžiama naudoti įrenginius, įrankius bei kitus daiktus, galinčius sukelti kibirkščiavimą.

7.5 Draudžiama eksploatuoti įrenginius ir vamzdynus su izoliacija, įmirkusia degiais skysčiais.

7.6 Draudžiama statyti šaldymo agregatus tam tikslui nepritaikytose patalpose ir juos naudoti ne pagal paskirtį.

7.7 Šaldymo agregatų, vamzdynų pažeistos šiluminės izoliacijos apsauginį sluoksnį būtina nedelsiant sutaisyti.

8 Elektros įrenginiai.

8.1 Elektros tinklai ir įrenginiai turi būti eksploatuojami pagal gamintojo instrukcijose ir kituose teisės aktuose nustatytus gaisrinės saugos reikalavimus. Jie turi būti tinkami eksploatuoti, saugūs sprogimo ir gaisro atžvilgiu.

8.2 Visi elektros įrenginiai turi būti apsaugoti nuo trumpojo laidų jungimo ir kitų avarinių režimų, galinčių sukelti gaisrą.

8.3 Pastebėjus elektros tinklų ir įrenginių gedimus, sukeliančius kibirkščiavimą, kabelių, laidų ir variklių kaitimą, būtina juos nedelsiant išjungti ir pašalinti gedimus.

8.4 Priėjimo prie elektros skydinių ir skirstomųjų spintų vietos turi būti tvarkingos ir neužkrautos. Jose ir 1 m atstumu nuo jų draudžiama laikyti bet kokias medžiagas.

8.5 Laikiną elektros instaliaciją leidžiama naudoti tik statybos, remonto ar avarijų likvidavimo metu.

8.6 Draudžiama elektros skydines ir skirstomąsias spintas įrengti po laiptais.

8.7 Kilnojamiesiems elektros šviestuvams ir kitiems kilnojamiesiems elektros įrenginiams turi būti naudojami tik lankstūs kabeliai.

8.8 Atstumas nuo elektros šviestuvų iki sandėliuojamų degių medžiagų turi būti ne mažesnis kaip 0,5 m.

8.9 Elektros šviestuvuose turi būti naudojamos ne didesnės galios elektros lempos, negu nurodyta šviestuvų techninėse charakteristikose.

8.10 Elektros ventiliatorių oro įsiurbimo angos turi būti uždengtos tinklu, kad į jas nepatektų pašalinių daiktų ir medžiagų.

8.11 Eksploatuojant elektros įrenginius, draudžiama:

- a) šildyti patalpas nestandartiniais (savos gamybos) elektros prietaisais;
- b) naudoti netvarkingus kištukinius lizdus, kištukus, paskirstymo dėžutes, jungiklius ir kitus elektros aparatus;
- c) elektros lempas, šviesos sklaidytuvus, šildytuvus uždengti degiomis medžiagomis;
- d) į kištukinius lizdus jungti elektros prietaisus, kurie viršija leistiną galią;
- e) naudoti lygintuvus, virykles, virdulius, šildymo ir kitus elektros prietaisus tam tikslui nepritaikytose vietose ir palikti juos įjungtus be priežiūros, išskyrus automatiškai valdomus elektros prietaisus;

f) kabinti elektros šviestuvus ir kitus daiktus tiesiog ant elektros laidų ir kabelių;

g) A_{sg}, B_{sg} kategorijų pagal sprogimo ir gaisro pavojų sandėliuose įrengti kištukinius lizdus;

h) naudoti nekalibruotus ir savos gamybos apsaugos aparatus;

i) naudoti elektros šviestuvus su nuimtais apsauginiais gaubtais ir neužsandarinta apšvietimo armatūra A_{sg}, B_{sg} ir C_g kategorijų pagal sprogimo ir gaisro pavojų patalpose;

y) naudoti laidus ir kabelius su pažeista arba eksploataavimo metu dielektrinių savybių netekusia izoliacine medžiaga;

j) tiesiogiai prikalti laidus ir kabelius.

8.12 Laidai ir kabeliai turi būti sujungiami presuojant, suvirinant, lituojant arba specialiomis jungtimis.

8.13 Skirtingų metalų laidus sujungti leidžiama tik specialiomis jungtimis.

8.14 Atviros elektros instaliacijos laidai ir kabeliai tose vietose, kuriose galima juos mechaniškai pažeisti, turi būti papildomai apsaugoti (šarvais, plieniniais vamzdžiais, kampuočiu, lovine sija ir pan.). Neapsaugotų izoliuotų laidų ir jų susikirtimo su statybinėmis konstrukcijomis, kurioms nekeliama degumo reikalavimai, vietas būtina papildomai apsaugoti nuo užsidegimo.

8.15 Būtina laiku matuoti kabelių ir laidų izoliacijos varžą, o matavimo rezultatus surašyti į tam tikslui skirtą žurnalą arba į atitinkamos formos aktą. Matavimo periodiškumas nustatytas Elektros įrenginių bandymo normose ir apimtyse, patvirtintose Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2001 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. 141 (Žin., 2001, Nr. 54-1930). Šių „Elektros įrenginių bandymo normų ir apimčių“ 26. 1 punktas nustato, kad iki 1000 V įtampos aparatų, antrinių grandžių ir instaliacijos izoliacijos varžos matavimų periodiškumas ne rečiau kaip 1 kartą per 6 metus. Vartotojų įrenginių - stacionarių elektrinių viryklių, kranų, liftų, skalbyklų, pirčių, rankinių instrumentų ir kilnojamųjų šviestuvų, suvirinimo transformatorių izoliacijos varža matuojama ne rečiau kaip 1 kartą per metus.

8.16 Transformatorinės pastotės ir elektros skydinės turi būti švarios, jose draudžiama laikyti kitus įrenginius ar medžiagas.

8.17 Prie transformatorinių pastočių turi būti įrenginiai, prie kurių gaisro metu būtų galima įžeminti gaisrinius švirkštus.

8.18 Apsaugos nuo žaibo įrenginiai turi būti techniškai tvarkingi ir tikrinami jų įrengimą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatyta tvarka.

8.19 Nenaudojama atvira elektros instaliacija turi būti išmontuota.

8.20 Neeksploatuojami elektros įrenginiai turi būti atjungti nuo elektros tinklo.

9 Šildymas.

9.1 Visi šildymo įrenginiai turi būti eksploatuojami pagal gamintojo instrukcijose ir kituose teisės aktuose nustatytus gaisrinės saugos reikalavimus, o prieš šildymo sezono pradžią – patikrinti.

9.2 Gamybinėse patalpose, kuriose yra degių dulkių, nuosėdų, šildymo prietaisų paviršiai turi būti reguliariai valomi.

10 Vėdinimas.

10.1 Vėdinimo įrenginiai turi būti eksploatuojami pagal gamintojo instrukcijose ir kituose teisės aktuose nustatytus gaisrinės saugos reikalavimus.

10.2 Atsižvelgiant į gamintojo reikalavimus, bet ne rečiau kaip kartą per metus privaloma tikrinti ventiliatorių, ortakių, ugnį sulaikančių prietaisų, drėkinimo kamerų, žeminimo įrenginių techninę būklę.

10.3 Iš vėdinimo kabinų, ciklonų, filtrų, ortakių degios dulkės ir gamybinės atliekos turi būti reguliariai valomos.

10.4 Vėdinimo kameroje draudžiama laikyti įrenginius ir bet kokias medžiagas. Jos turi būti užrakintos.

10.5 Būtina nuolat kontroliuoti eksploatuojamų automatinių ugnį sulaikančių įrenginių, techninę būklę ir nuo jautrių valdymo elementų reguliariai valyti nuosėdas.

10.6 Atsiradus gedimams, dėl kurių tiesiogiai ar netiesiogiai gali kilti gaisras, būtina nedelsiant išjungti ventiliatorių ir pašalinti gedimus.

10.7 Eksploatuojant vėdinimo ir oro kondicionavimo sistemas, draudžiama išmontuoti ugnį sulaikančius įrenginius arba atskirus jų elementus.

11 Gaisrų gesinimo priemonės ir įranga.

11.1 Gaisrinės saugos sistemos ir gaisrinės automatikos įrenginiai, mažinantys grėsmę žmonėms ir jų turtui, skirti gaisrui aptikti, pranešti apie jį, gesinti, dūmams ir šilumai šalinti ar kelioms šioms funkcijoms vykdyti (toliau – aktyviosios gaisrinės saugos priemonės), turi būti techniškai tvarkingi ir veikiantys.

11.2 Statinių savininkai, valdytojai ar naudotojai privalo organizuoti ir (ar) atlikti aktyviųjų gaisrinės saugos priemonių techninę priežiūrą.

11.3 Visi statinio aktyviųjų gaisrinės saugos priemonių techninės priežiūros ir bandymų rezultatai turi būti įrašomi į žurnalus.

11.4 Statinio aktyviųjų gaisrinės saugos priemonių bandymas turi būti atliekamas ne rečiau kaip kartą per metus. Aktyviųjų gaisrinės saugos priemonių techninė priežiūra ir bandymai atliekami vadovaujantis gamintojo pateikta technine informacija.

11.5 Patalpose, kuriose yra įrengta automatinė gaisro gesinimo sistema, gesintuvų skaičių galima sumažinti 50 proc.

11.6 Gesintuvo tipas parenkamas ir jų skaičius nustatomas pagal „Bendrųjų gaisrinės saugos taisyklių“ (Žin., 2010, Nr. 99-5167; Žin., 2011, Nr. 100-4727; Žin., 2012, Nr. 118-5970) 5 priedą:

a) Gesintuvų tipas ir skaičius nustatomas atsižvelgiant į galimo gaisro klasę, gesinimo priemonių tinkamumą gaisrui gesinti, veiksmingumą, maksimalų gesinimo plotą, patalpose ar įrenginiuose naudojamų medžiagų savybes, taip pat patalpų kategoriją pagal sprogo ir gaisro pavojų, patalpose naudojamų ir laikomų medžiagų fizikines bei chemines savybes.

b) Jei patalpoje yra elektros įrenginių, nuolat turinčių įtampas, tai ne mažiau kaip 50 proc. patalpose esančių gesintuvų turi būti tinkami elektros įrenginiams gesinti neišjungus įtampas. Elektros įrenginius, turinčius įtampas (iki 1000 V), veiksmingiausia gesinti dujų ir miltelių ABC klasės gesintuvais.

c) Gaisrus muziejuose, archyvuose, kompiuterinės technikos ir kituose panašiuose pastatuose ir patalpose veiksmingiausia gesinti dujų ir miltelių ABC klasės gesintuvais.

d) Patalpose gesintuvai turi būti išdėstyti tolygiai.

e) Gaisrų klasių žymėjimas:

A klasė – kietųjų (dažniausia organinių) medžiagų gaisrai, kai degimas vyksta susidarius įkaitusioms anglims;

B klasė – skystųjų arba galinčių suskystėti kietųjų medžiagų gaisrai;

C klasė – dujų gaisrai;

D klasė – metalų gaisrai.

11.7 Gesintuvų skaičius parenkamas taip:

- 1) nustatoma galimo gaisro klasė, atsižvelgiant į naudojamų ir laikomų medžiagų fizikines bei chemines savybes;
- 2) parenkamas gesintuvas su atitinkama gesinimo medžiaga (veiksmingiausi ir populiariausi ABC klasės milteliniai gesintuvai);

- 3) apskaičiuojamas **nešiojamųjų** gesintuvų skaičius;

- 4) apskaičiuojamas **kilnojamųjų** gesintuvų skaičius.

11.8 Jei patalpos plotas yra mažesnis už skaičiuojamąjį, gesintuvų skaičius apskaičiuojamas proporcingai tam plotui.

11.9 Jei patalpos plotas mažesnis kaip 50 m² (išskyrus gamybos ir sandėliavimo, taip pat techninės paskirties patalpas), gesintuvus galima laikyti bendro naudojimo koridoriuose ir vestibuluose. Gesintuvų skaičius nustatomas pagal bendrą visų patalpų plotą.

11.10 Nešiojamų gesintuvų skaičiaus nustatymas:

a) *Mokslo, administracinės, viešbučių, transporto paskirties patalpų 500 m² reikia: 2 vnt. 6 kg. gesinimo medžiagos kiekį turinčių gesintuvų arba 3 vnt. 4 kg. gesinimo medžiagos kiekį turinčių gesintuvų (Mokslo paskirties pastatai: institutai ir mokslinio tyrimo įstaigos, observatorijos, meteorologijos stotys, laboratorijos (išskyrus gamybines laboratorijas), bendrojo lavinimo, profesinės ir aukštosios mokyklos, vaikų darželiai, lopšeliai ir kiti pastatai);*

b) *Individualaus gyvenamosios paskirties pastato 150 m² reikia: 1 vnt. 4 kg. gesinimo medžiagos kiekį turinčio gesintuvo;*

c) *Individualaus lengvųjų automobilių garažo 1 vietai reikia: 1 vnt. 4 kg. gesinimo medžiagos kiekį turinčio gesintuvo;*

d) *Lengvieji automobiliai ir automobiliai, kuriuose yra ne daugiau kaip 8 sėdimos vietos keleiviams ir 1 sėdima vieta vairuotojui turi turėti 1 vnt. 2 kg. gesinimo medžiagos kiekį turintį gesintuvą.*

11.11 **Kilnojamųjų** gesintuvų skaičiaus nustatymas:

a) Gamybos ir sandėliavimo paskirties patalpos, kurioms nustatytos šios pagal sprogimo ir gaisro pavojų kategorijos:

Asg ir Bsg (didesnės kaip 400 m²) 800 m² reikia: 2 vnt. 25 kg. gesinimo medžiagos kiekį turinčių gesintuvų;

Cg (didesnės kaip 600 m², kuriose laikomi degūs skysčiai arba besilydančios kietos medžiagos) 1200 m² reikia: 2 vnt. 25 kg. gesinimo medžiagos kiekį turinčių gesintuvų;

b) Teatrų ir koncertų salių scenos (žiūrovų skaičius vienu metu – daugiau kaip 800 žmonių) 1 scenai reikia: 2 vnt. 25 kg. gesinimo medžiagos kiekį turinčių gesintuvų.

11.12 Gesintuvai turi būti:

a) laikomi lengvai prieinamose ir matomose vietose, ne arčiau kaip per 1 m nuo šildymo prietaisų;

b) kabinami ne aukščiau kaip per 1,5 m nuo grindų iki gesintuvo apačios ir taip, kad atidarytos patalpos durys netrukdytų jų paimti;

c) statomi gaisrinių čiaupų spintelėse arba prie jų, gaisriniuose skyduose arba ant grindų, laikomi specialiose spintelėse, dėžėse ar stovuose;

d) laikomi taip, kad būtų matyti užrašai.

11.13 Objekte turi būti pakabinti užrašai (ženklai), nurodantys gesintuvų laikymo vietą. Tiek patalpoje, tiek lauke gesintuvų laikymo vietą nurodantys užrašai turi būti gerai matomi, įrengti

2–2,5 m aukštyje nuo grindų ar žemės paviršiaus.

11.14 **Eksploatuojami gesintuvai privalo būti periodiškai tikrinami. Patikrinimai atliekami ne rečiau kaip kas 30 dienų. Jų metu nustatoma, ar:**

11.14.1. gesintuvai yra jiems skirtose vietose;

11.14.2. gesintuvai yra matomi, neužkrauti, neužstatyti priėjimai prie jų, gesintuvų naudojimo instrukcijos yra matomoje jų korpuso pusėje;

11.14.3. tvarkinga vežiojamųjų gesintuvų važiuoklė, neatsilaisvinę gesintuvų tvirtinimo įtaisai;

11.14.4. gesintuvų naudojimo instrukcijos yra įskaitomos;

11.14.5. nepažeistos gesintuvų plombos, nesugadinti slėgmačiai;

11.14.6. gesintuvai yra su užpildu (nustatoma gesintuvų pasveriant arba pakilnojant);

11.14.7. gesintuvas neturi akivaizdžių apgadinimo, korozijos požymių, gesinimo medžiagos nutekėjimo;

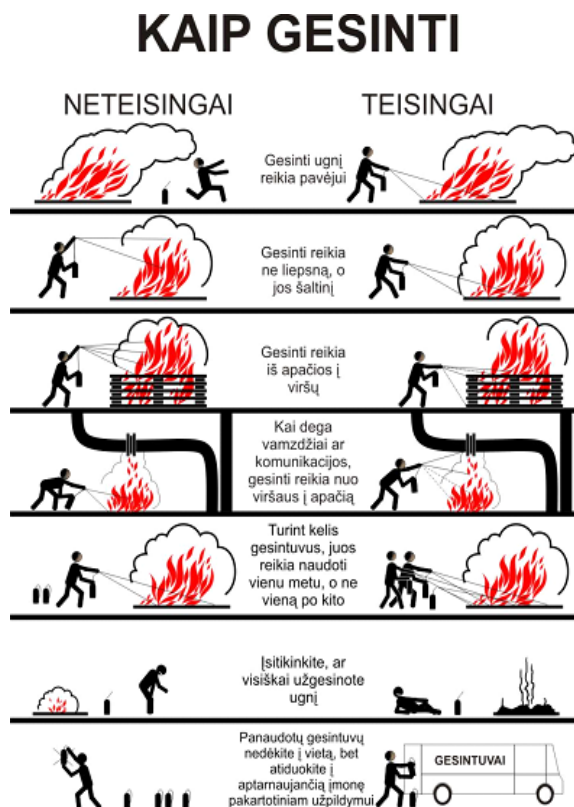
11.14.8. neužsikimšęs gesintuvo purkštas;

11.14.9. slėgio matuoklio rodmenys ar indikatoriai yra darbinio diapazono ar padėties.

11.15 Gesintuvo patikrinimo metu nustatomi trūkumai, nurodyti šios Gaisrinės saugos instrukcijos 13.14.1–13.14.3 punktuose, turi būti pašalinti nedelsiant, informuojant prieš tai už objekto priešgaisrinę saugą atsakingą asmenį.

11.16 Gesintuvo patikrinimo metu nustatčius trūkumus, nurodytus šios Gaisrinės saugos instrukcijos 13.14.4–13.14.9 punktuose, turi būti atliekamos atitinkamos techninės priežiūros procedūros įmonėje, kuri atlieka gesintuvų techninę priežiūrą. Visais atvejais būtina informuoti apie nustatytus neatitikimus už objekto priešgaisrinę saugą atsakingą asmenį.

11.17 Pagrindinės taisyklės gaisrų gesinimui:

11.18 Gesintuvus, kurių garantinis laikas pasibaigęs, laikyti objektuose ir naudoti gaisrui gesinti draudžiama.

11.19 Draudžiama pirmines gaisrų gesinimo priemones ir inventorių naudoti ne pagal paskirtį.

11.20 Objekte esanti gaisrų gesinimo technika (gaisriniai automobiliai, motoriniai siurbliai) ir gaisrinė įranga, pirminės gaisrų gesinimo priemonės turi būti prižiūrimos ir nuolat parengtos darbui.

11.21 Gesintuvų, kitos gaisrinės įrangos paleidimo įtaisai turi būti užplombuoti.

11.22 Nedegus audeklas turi būti laikomas futliaruose. Nedegaus audeklo matmenys turi būti 0,9–1,8 m. Jis skirtas nedideliame plotui gesinti. Privalomai nedegus audeklas turi būti: a) gamybos ir sandėliavimo paskirties patalpose, kurioms nustatytos šios pagal sprogo ir gaisro pavojų kategorijos: A_{sg} ir B_{sg}; b) ypač degių, labai degių ir degių skystų medžiagų laikymo vietose; c) lengvųjų automobilių (nuo 50 vnt.) stovėjimo aikštelėse; d) krovininių automobilių, autobusų (nuo 25 vnt.) stovėjimo aikštelėse; e) degalinėse; f) ugnies darbų vietose; g) kombainuose.

12 Elektros energijos išjungimas.

12.1 Visi elektros įrenginiai (išskyrus šaldytuvus, faksą, avarinį ar budintį apšvietimą, gaisrinę ir apsaugos signalizaciją, taip pat ir kitus elektros įrenginius, kurie pagal technologinius reikalavimus turi veikti visą parą) visose užrakinamose ir budinčio personalo nekontroliuojamose patalpose darbuotojams baigus darbus turi būti išjungti.

12.2 Sugedus veikiančiam elektros įrenginiui (atsiradus įtampai įrenginio korpuse, pašaliniam garsui, degančios instaliacijos laidų kvapui, įvykus savaiminiam elektros įrenginių išsijungimui) sustabdyti jo veikimą paspaudus išjungimo mygtuką ir atjungus nuo elektros tinklo. Iš karto pranešti apie įvykį tiesioginiam vadovui arba atsakingam asmeniui ir nejungti įrenginio tol, kol gedimas nebus pašalintas.

12.3 Užsidegus elektros įrenginiui būtina:

a) iš karto baigti darbą ir pranešti apie situaciją atsakingam asmeniui arba tiesioginiam vadovui;

b) atjungti elektros įtampą ir visą elektros įrangą elektros skydinėje,

c) pradėti gesinti gaisro židinį (degančias elektros įrenginių dalis, elektros laidus esančius po įtampa) gesintuvais, kurie yra tinkami gesinti elektros įrangai esant įtampai.

13 Patalpų uždarymo pasibaigus darbui tvarka.

13.1 Patalpų uždarymas pasibaigus darbui vyksta išjungus visus elektros įrenginius (išskyrus šaldytuvus, faksą, avarinį ar budintį apšvietimą, gaisrinę ir apsaugos signalizaciją, taip pat ir kitus elektros įrenginius, kurie pagal technologinius reikalavimus turi veikti visą parą) ir apšvietimą ir įsitikinus, kad gaisrinės saugos priemonės yra veikiančiame, budinčiame režime.

13.2 Darbo vietos, pasibaigus darbui, turi būti nuvalytos nuo šiukšlių ir gamybos atliekų.

13.3 Draudžiama rakinti patalpas jeigu jose pastebimi kažkokie defektai nuo kurių gali kilti gaisras arba dėl kurių gali susižaloti darbuotojai ar lankytojai.

13.4 Kiekvienas darbuotojas baigus darbą privalo vizualiai apžiūrėti savo patalpas. Apžiūrint jas ypatingą dėmesį reikia sutelkti į tai ar išjungti visi elektros įrenginiai, prietaisai, kurie turi būti išjungti, taip pat ar patalpose nėra potencialiai degių šiukšlių ar gamybos atliekų, ar laisvi pagrindiniai praėjimai patalpose, ar neužkrauti laiptai ir laiptinės, ar patalpose neliko žmonių (darbuotojų ar pašalinių).

13.5 Palikti patalpas leidžiama tik pašalinius minėtus pastebėtus trūkumus.

13.6 Pastebėjus, kad susiklostė avarinė situacija – nedelsiant pranešti budinčiam personalui, tiesioginiam vadovui, atsakingam asmeniui.

13.7 Raktai nuo visų patalpų turi būti pas budintį personalą ar atsakingą asmenį.

14 Veiksmai kilus gaisrui.

14.1 Kiekvienas darbuotojas pastebėjęs gaisrą arba degimo požymius privalo:

a) paspausti gaisro signalizacijos mygtuką (aktyvuoti esančias gaisro gesinimo, žmonių informavimo sistemas).

b) pranešti apie tai telefonu 112 ugniagesiams ir atsakingam už objekto priešgaisrinę būklę. Pranešime reikia nurodyti:

- 1) kur įvyko (kuo tikslesnę įvykio vietą);
- 2) kas įvyko (įvykio pobūdį);
- 3) kada įvyko (laiką);
- 4) grėsmę žmonėms, turtui ir aplinkai;
- 5) situacijos kaitą;
- 6) pranešusiojo duomenis (vardą, pavardę, telefono Nr., buvimo vietą);

c) imtis visų priemonių žmonių evakavimui, gesinti gaisrą ir apsaugoti materialines vertybes.

14.2 Žmonių evakavimas turi vykti vadovaujantis evakavimo planais, evakuacijos krypties (saugių sąlygų) ženklais, per pagrindinius, atsarginius evakuacijos kelius, pasinaudojant gaisrinėmis kopėčiomis į atsakingo asmens nustatytą susirinkimo vietą – aikštelę šalia įstaigos

pastato, pažymėtą ženklu .

14.3 Pradinėje gaisro stadijoje galima bandyti jį užgesinti pasinaudojant visomis gaisrų gesinimo priemonėmis (gesintuvai, gaisriniai čiaupai, nedegūs audeklai, smėlis, vanduo ir kt.). Prieš gesinant reikia atjungti elektros įtampos tinklą elektros skydinėje. Jeigu visos pastangos užgesinti gaisrą nedavė rezultato ir gaisras pradėjo plisti – reikia kuo skubiau evakuotis.

14.4 Atsakingas už objekto priešgaisrinę būklę privalo:

- a) jei yra realus pavojus žmonių gyvybėms – organizuoti jų evakavimą;
- b) esant būtinumui – išjungti elektros tiekimą;
- c) sustabdyti visus darbus, kurie nesusieti su gaisro gesinimu;
- d) organizuoti ugniagesių sutikimą, informuoti gaisro gesinimo vadovą apie objekto konstrukcines ir technologines ypatybes;
- e) paskiria atsakingus asmenis, kurie rūpinsis evakuotais žmonėmis, suteiks pirmą pagalbą, iškvies medikus, jeigu reikės;
- f) pasibaigus evakuacijai, suskaičiuoja visus darbuotojus ir praneša apie tai ugniagesiams.

14.5 Pagrindinė taisyklė užsidegus drabužiams – sustok, krisk ant žemės ir riskis.

14.6 Negalima grįžti atgal į degantį pastatą.

14.7 Po gaisro būtinai reikia apžiūrėti visus evakuotuosius, kad neliktų nepastebėtų sužeidimų ar nudegimų. Nudegintą odą reikia atvėsinti vandeniu, nudegimus aprišti. Neplėškite prie nudegimo vietos prikibusių drabužių, daiktų ar nudegusios odos. Nenaudokite per daug šalto vandens ir nevėsinkite per ilgai, kad nesukeltumėte hipotermijos (atšalimo). Nudegusios vietos netepkite tepalu, losjonu, riebalais. Nedėkite tvarsčių ant veido, nes būtina matyti nukentėjusiojo veidą, vertinti jo kvėpavimo takų būklę ir kvėpavimą.